

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningslovens § 11, jf. § 16.

Risikoklasse:

Anlegget er vedtatt plassert i risikoklasse 3. Plasseringen er foretatt i henhold til forurensningsforskriftens § 39. Inspeksjon av virksomheter i denne risikoklassen skal gjennomføres veiledende hvert 3-4 år. Dette medfører blant annet at det for en kontroll av inntil en dags varighet vil innkreves gebyr etter sats 3, for tiden 11100 kr, til statskassen. Fastsettelse av risikoklasse kan i henhold til forurensningsforskriftens § 41-5 påklages til Statens forurensningstilsyn innen 3 uker fra meddelsen. Begrunnet klage skal fremsettes skriftlig og sendes vis Fylkesmannen.

Fylkesmannen viser til forurensningslovens kapittel 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningslovgivningen. Vi har lagt til grunn sats 4 for nye tillatelser og dette innebærer et gebyr på kr. 19.100.-
Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt.

Klageadgang:

Vedtakene om vilkår i tillatelsen kan påklages til Statens forurensningstilsyn innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage skal begrunnes og sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Are Heden
seksjonssjef

Simon Haraldsen
senioringeniør

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Vedlegg

1 Tillatelse etter forurensningsloven for Kjeller flystasjon

Gjenpart: Skedsmo kommune

Kopi til:

Skedsmo kommune Postboks 313 2001 Lillestrøm

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

HOVEDKONTOR OG POSTADRESSE: TORDENSKIOLDSGT.12, POSTBOKS 8111 DEP. - 0032 OSLO
TELEFON: 22 00 35 00 - TELEFAX: 22 00 35 35 - TELEFAX FOR MILJØVERNAVD. 22 00 36 58.

TILLATELSE TIL VIRKSOMHET ETTER FORURENSNINGSLOVEN

FOR KJELLER FLYSTASJON I SKEDSMO KOMMUNE

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensning og om avfall av 13.mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av de opplysninger gitt i søknad av 01.03. 2007 og etter miljørisikovurdering 2008.

Bedriftsdata og anlegg:

Bedrift: Forsvarsbygg, Pb. 405 Sentrum, 0103 Oslo

Anlegg: Kjeller Flystasjon, Skedsmo kommune

Beliggenhet: Kjeller v/ Lillestrøm

Org.nummer: 975 950 662

Risikoklasse: 3

NACE-kode: 63.23 Andre tjenester tilknyttet lufttransport

Dato: 3.11.2009

Dokumentet er godkjent elektronisk av :

Are Heden
seksjonssjef

Simon Haraldsen
saksbehandler

INNHALDSFORTEGNELSE

- 1. PRODUKSJONSFORHOLD/UTSLIPPSFORHOLD**
- 2. GENERELLE VILKÅR**
  - 2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER**
  - 2.2 OVERHOLDELSE AV GRENSEVERDIER**
  - 2.3 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG**
  - 2.4 TILTAK VED ØKT FORURENSNINGSFARE**
  - 2.5 INTERNKONTROLL**
- 3. UTSLIPP TIL VANN**
  - 3.1 HÅNDTERING AV BANEAVISINGSKJEMIKALIER**
  - 3.2 HÅNDTERING AV OLJEHOLDIG VANN**
  - 3.3 OVERVÅKING AV SOGNA**
- 4. KJEMIKALIER OG RÅSTOFFER**
- 5. FORBYGGENDE OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTT UTSLIPP**
  - 5.1 MILJØRISIKOVURDERING**
  - 5.2 FOREBYGGENDE TILTAK**
  - 5.3 ETABLERING AV BEREDSKAP**
  - 5.4 VARSLING AV AKUTT UTSLIPP**
- 6. ENERGI**
- 7. AVFALL**
- 8. NEDLEGGELSE ELER DRIFTSSTANS**
- 9. TILSYN**

1. PRODUKSJONSFORHOLD/UTSLIPPSFORHOLD

Den militære flyaktiviteten ved flystasjonen er lav med under 100 flybevegelser pr. år av jagerfly/transportfly ved flystasjonen. I tillegg er det rundt 300-4000 flybevegelser med mindre militære fly og helikoptre pr. år. Den sivile aktiviteten bidrar med oppunder 10.000 flybevegelser pr. år (små fly)

Det benyttes ikke flyavisingsskjemikalier ved Kjeller flystasjon. Tillatelsen gjelder i første rekke forhold knyttet til bruk og utslipp av baneavisingsskjemikalier.

2. GENERELLE VILKÅR

2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3.1

Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder ikke utslipp av miljøgifter. Utslipp av slike stoffer er bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3.1 eller at de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 OVERHOLDELSE AV GRENSEVERDIER

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i punkt 3.1 uttrykkelig er satt grenser for, eksempelvis tilsetningsstoffer i avisingsvæskene. Så langt det er mulig skal markedets minst miljøfarlige produkter benyttes.

2.4 TILTAK VED ØKT FORURENSNINGSFARE

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendig for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften. Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt utslipp skal varsles iht. punkt 5.4.

2.5 INTERNKONTROLL

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensingsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert. Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. UTSLIPP TIL VANN

3.1 HÅNTERING AV BANEAVISINGSKJEMIKALIER

Bruk av urea til baneavising tillates ikke. Det tillates bruk av formiatholdige baneavisingskjemikalier på rulle- og taksebane for å ivareta sikkerhetskrav om ”svart bane”.

Tabell 1 Maks.årlig bruk av formiat

Komponent	Grenseverdi pr. år
Natrium- og kaliumformiat	20 tonn

Overgangen fra ureabasert til formiatbasert baneavisingsvæske vil medføre betydelige miljøfordeler. Utslippet av nitrogen opphører. Formiatet er lett omsettelig og omdannes hurtig. Det skal derfor legges til rette for at formiatholdig vann infiltreres til grunnen og brytes ned der. Det skal foretas kontroll på spredning og påvirkning av formiat til omkringliggende områder gjennom overvåking, jfr. punkt 3.3.

3.2 HÅNTERING AV OLJEHOLDIG OVERVANN

Vann som inneholder rester av hydrokarboner skal samles opp og ledes til oljeutskiller før det slippes til overvannsledning. Oljeutskillere skal drives etter gjeldene forskrift.

3.3 OVERVÅKING AV SOGNA/VÅTMARKSOMRÅDE

Bedriften skal til enhver tid ha et kontroll- og overvåkingsprogram for utslipp til Sogna/våtmarksområde. Overvåkingsprogrammet skal inngå i bedriftens internkontroll. Kontroll og overvåking av tilførsler av formiat til Sogna skal gjennomføres etter et gitt overvåkingsprogram. Bedriften skal innen **1.1.2010** sende Fylkesmannen et forslag til overvåkingsprogram som viser prøvetakingsfrekvens, prøvetakingstype, stasjoner osv..

4. KJEMIKALIER OG RÅSTOFFER

Kjemikalier og råstoffer som ved sine egenskaper og sin anvendelse kan medføre skade på helse og miljø, skal så langt som mulig søkes erstattet med alternativer som medfører mindre risiko. Bedriften skal ha prosedyrer som sikrer at de mest miljøvennlige avisingskjemialier benyttes ved flystasjonen.

5. FOREBYGGENDE OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTT FORURENSNING

5.1 MILJØRISIKOVURDERING

Bedriften har sendt Fylkesmannen en miljørisikovurdering i 2008 som er godkjent og brukt som grunnlag for tillatelsen. Miljørisikovurderingen skal løpende oppdateres.

5.2 FOREBYGGENDE TILTAK

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensvurderende tiltak skal vurderes. Bedriften skal utarbeide en liste over de forebyggende tiltak som bør gjennomføres med basis i miljørisikovurderingen og vise tid for gjennomføring. Denne tiltaksplanen sendes Fylkesmannen innen **01.02. 2010**.

5.3 ETABLERING AV BEREDSKAP

Det skal etableres og vedlikeholdes en beredskapsplan på grunnlag av miljørisikovurderingen. Dersom miljørisiko eller andre forhold av betydning for beredskapen endres, skal beredskapen tilpasses den nye situasjonen. Fylkesmannen forutsetter at Forsvarsbygg har oppdatert sin beredskapsplan med grunnlag i miljørisikovurderingen fra 2008.

5.4 VARSLING AV AKUTT UTSLIPP

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift om varslings av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen når det oppstår unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessige betydning.

6. ENERGI

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Et energistyringssystem skal inngå i bedriftens internkontroll.

7. AVFALL

Flystasjonen skal i størst mulig grad forebygge og begrense dannelsen av avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet begrenses mest mulig. Alt avfall må leveres til gjenvinning eller sluttdisponeres på anlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller for brennbart materiale søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt.

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med gjeldende avfallsforskrift.

8. NEDLEGGELSE ELLER DRIFTSSTANS

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensning etter nedleggelsen eller driftstansen, skal det i rimelig tid gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoffer, halvfabrikat eller ferdig vare, utstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres etter gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponering av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuelle kjøpere.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. Herunder nødvendig tiltak knyttet til forurenset grunn.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

9. TILSYN

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.